

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ ТА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра східної та слов'янської філології

Курсова робота з арабської філології

на тему:

ФРАЗЕО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ З КОМПОНЕНТОМ «ГОЛОВА» В
АРАБСЬКІЙ МОВІ

Студентки III курсу, групи Пар16–20
факультету східної та слов'янської філології
денної форми навчання

Освітньої програми:

Арабська мова і література

та переклад, друга

східна мова, західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.060 Східні мови та

літератури (переклад включно),

перша – арабська

Буряковської Олени Анатолівни

Науковий керівник:

старший викладач Кононенко В.Г.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1	6
1.1 Історія виникнення фразеології як науки.	6
1.2 Основні методи дослідження фразеологічних одиниць.....	10
1.3 Семантичне поле.....	16
Висновки до розділу 1	19
РОЗДІЛ 2	20
2.1 Особливості перекладу фразеологічних одиниць.....	20
2.2 Тематичні групи фразеологізмів.....	22
2.3 Компонент «голова» у арабській мові.....	24
Висновки до розділу 2	28
ВИСНОВКИ	29
РЕЗЮМЕ	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	32
ДОДАТКИ	

ВСТУП

У сучасному світі мовознавства фразеологія займає особливе місце серед дисциплін, що вивчають мову. Вона є складовою частиною лінгвістики, яка досліджує фразеологічні одиниці та їх функціонування в мові. Фразеологія вивчає походження, значення, структуру та способи використання стійких виразів, що включають у себе фразеологізми, приказки, скорочення, жаргонізми та інші типи фразеологічних одиниць.

Фразеологія, як наука, є невід'ємною частиною мовознавства, що вивчає фразеологічні одиниці – фразеологізми, тобто фіксовані словосполучення або вирази з нестандартним значенням, що не можуть бути розібрані на окремі компоненти. Вивчення фразеології має велике значення для розуміння культурного контексту мови, ефективного спілкування та перекладу текстів.

Актуальність цієї теми полягає у тому, що дослідження фразеології має практичне значення для лінгвістів, перекладачів, мовознавців та всіх тих, хто цікавиться мовою та культурою інших народів. Вивчення фразеології допомагає усвідомити глибину мовного вираження, розуміти культурні особливості різних народів та поліпшити комунікацію між ними. Тобто фразеологія допомагає зрозуміти світогляд, культуру, звичаї та традиції певного народу.

Дана курсова робота спрямована на детальне дослідження фразеології як науки та проблем перекладу фразеологічних одиниць. Результати досліджень висвітлять основні аспекти фразеології, засвідчуючи її важливе місце в мовознавстві та міжкультурному спілкуванні.

Метою дослідження було знайти відповідь на питання про історію виникнення фразеології як науки, основні методи дослідження фразеологічних одиниць та семантичне поле. Додатково, було поставлено завдання розв'язати питання щодо особливостей перекладу фразеологічних одиниць, вивчити тематичні групи фразеологізмів та роль компонента «голова» у арабській літературі.

Поставлена мета передбачала розв'язання таких завдань:

1. Дослідити фразеологію як науку, її історію виникнення

2. Основні методи дослідження фразеологічних одиниць.
3. Вивчити семантичне поле у фразеології.
4. Дослідити особливості перекладу фразеологічних одиниць.
5. Визначити тематичні групи фразеологізмів.
6. Проаналізувати роль компонента «голова» у арабській літературі.

Матеріалом дослідження слугували арабо-російські та арабо-англійські фразеологічні словники, з яких були відібрані фразеологізми для їх подальшого вивчення.

Об'єкт дослідження – фразеологізми, як частина пласту спеціальної лексики, та їх переклад.

Предмет дослідження – фразеологізми з компонентом «голова» у арабській літературі.

У процесі дослідження використовувалися такі **методи**: дескриптивний метод – при класифікації фразеологізмів та методів їх дослідження; метод узагальнення – для визначення понять «фразеологізм» та «семантичне поле»; метод аналізу – при дослідженні праць арабських та українських дослідників, при дослідженні словників; зіставлення – при дослідженні праць український та англійських фразеологістів для узагальнення методів дослідження фразеологізмів та визначення значення фразеологізмів у різних культурах.

Новизна даної курсової роботи полягає у наступному: у результаті дослідження було проведено комплексний аналіз фразеологічних одиниць з урахуванням їх історії виникнення як науки та основних методів дослідження. Особлива увага приділялась семантичному полю та його ролі у фразеології. В цілому, дана курсова робота має новизну, оскільки пропонує комплексний підхід до вивчення фразеологічних одиниць, зокрема, враховуючи їх історію, методи дослідження, семантичне поле та аналіз специфічних компонентів у певних літературних традиціях.

Практична цінність полягає у тому, що результати даного дослідження можна використовувати при вивченні дисциплін «Фразеологія арабської мови»,

«Практичний курс перекладу арабської мови», «Курс за вибором з вибіркових дисциплін».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФРАЗЕОЛОГІЇ

1.1 Історія виникнення фразеології як науки

Фразеологія – перлина кожного народу, його духовна та культурна серцевина, що містить у собі неповторність, історію, звичаї, традиції певного народу та країни.

Фразеологія (від гр. *phrasis* «вираз, зворот» і *logos* «слово», «вчення») визначається мовознавцями як сукупність фразеологізмів певної мови (у вузькому розумінні – лише ідіоми та стійкі сполучення слів), або ж як розділ мовознавства, який вивчає фразеологічний склад мови (у широкому розумінні – ідіоми, фразеологічні сполучення, прислів'я, приказки, крилаті вислови тощо). (Кочерган, 2010, с.290)

Тоді як Ужченко В. Д. 2005 дає таке визначення: «термін фразеологія (від гр. *phrasis* – вираз, спосіб вираження, зворот і *logos* – слово, вчення) в сучасній українській мові вживається принаймні в чотирьох значеннях: 1) розділ мовознавства, що вивчає фразеологічну систему мови, 2) сукупність фразеологізмів у мові, 3) характерні засоби вираження думки, притаманні певній соціальній групі, якомусь авторові, діалекту тощо, і 4) пишномовний нещирий вислів, позбавлений внутрішнього змісту, або такий, що прикриває брехливі твердження»(с.6).

Фразеологія як наука зародилася нещодавно, що стало самостійним розділом мовознавства. Основні принципи фразеології були розроблені кілька десятиліть тому, що дозволило відрізнити її від лексикології, стилістики та синтаксису. Вивченню фразеологізмів та стійких словосполучень в пригоді стала лексикографічна практика, яка охоплює значний період часу. Вже з давніх часів дослідники звертали увагу на стійкі словосполучення. Першопроходцями у цьому можна вважати лексикографів, які досліджували мовні скарби різних народів. Їхня мета полягала у зборі та збереженні народних перлин, таких як прислів'я, приказки, максими, образні вирази тощо, а також у чіткому визначенні та поясненні їх значення з точки зору стилістики, а також вказівці на джерело їх походження тощо. Процес складання словників, які включають стійкі словосполучення, триває з

минулих століть у різних країнах. Видатна активність у цьому напрямку припадає на середньовіччя, коли з'явилися такі збірники. У Франції перші збірники прислів'їв і приказок з'явилися у 1275 році, а в Іспанії – у 1499 році. (Баран, 1999, с.7)

Фразеологія порівняно нова лінгвістична дисципліна. Ще недавно, у середині 50-х років (1956), проф. Б. Ларін писав, що фразеологія перебуває в стані «прихованого розвитку». Початок її формування пов'язують з ім'ям швейцарського вченого Шарля де Баллі, думки якого викладені в книгах «Нарис стилістики» (1905) і «Французька стилістика» (1909) Ужченко, 2005, с.7).

Її становлення пов'язане з ідеями французького мовознавця Ш. Баллі, а також із дослідженнями Є. Д. Поливанова, С. І. Абакумова, і В. В. Виноградова. Виноградову належить визначення основних понять, обсягу і завдань фразеології. (Кочерган, 2010, с.291)

Становленню фразеології як галузі лінгвістики (вона поступово вичленовується із синтаксису, лексикології і стилістики) сприяло, з одного боку, ґрунтовне дослідження синтаксичної природи словосполучень, здійснене у працях російських мовознавців О. О. Шахматова, Ф. Ф. Фортунатова та інших, і висвітлення у стилістико-семантичному плані стійких комплексів слів зарубіжними мовознавцями Ш. Баллі, А. Сеше – з другого. (Скрипник, 1973, с.6)

В. Л. Архангельський, М. Ф. Алефіренко, О. В. Кунін та деякі інші мовознавці роблять спробу виділити фразеологію в окремий ієрархічний рівень мови. Однак для цього немає достатніх підстав. Якщо навіть вважати, що фразеологізм — це окрема самостійна мовна одиниця (не слід забувати, що фразеологізми різномірні за своєю структурою), то і в такому разі він не відповідає критеріям рівневих одиниць. (Кочерган, 2010, с.290–291)

Є. Поліванов висунув тезу про відокремлення фразеології в самостійний розділ лінгвістики, що має стійку позицію в лінгвістичній літературі, власне, поруч з фонетикою, морфологією. (Баран, 1999, с.20)

Ось як бачить фразеологію Л. А. Булаховський «Як окрема мовознавча дисципліна фразеологія, власне, тільки могла б існувати, насправді ж такого місця в науці не займає. Те, що називається фразеологією, стосується окремих мов

становить собою частину лексики певних мов та має за свій предмет вивчення суцільних виразів, звичайно більше або менше забарвлених емоційно–афективно і придатних для ролі засобів афористичної подачі думок. Поле роботи над фразеологією, коли вона виходить за основні свої межі лексикографічного характеру – призибування та систематику відповідного матеріалу, найбільше значення має в історичному аспекті. Фахівець-фразеологіст (назва фаху взагалі не звичайна) є представник не стільки власне мовознавчої, скільки своєрідної філологічної галузі знання, в завдання якої входить добирати різний матеріал, здатний кинути світло на походження, семантико–побутові корені певних фразеологізмів і дати конкретне пояснення, коли, де та як той або інший вираз набув пізнішого свого, вже безпосередньо не зрозумілого, значення, що з ним обертається в мові як належний їй фразеологізм. Зібраний досі матеріал такого роду переконливо свідчить, що виникнення і поширення фразеологізмів не підлягає якимсь закономірностям і що це ділянка, принаймні переважно, випадковостей, виявлення яких вимагає копіткої дослідницької праці.» (Булаховський, 1977, с.68)

Ш. Баллі запропонував перше обґрунтування систематизації і характеристики фразеологізмів, але не розглянув питання виокремлення фразеології як окремої лінгвістичної дисципліни.

Концепція Ш. Баллі була основою для численних досліджень з фразеології, зокрема праць В. В. Виноградова, які стосувалися класифікації фразеологізмів російської мови, обсягу фразеології та взаємозв'язку між фразеологізмами та окремими словами. Публікації В. Виноградова значно сприяли розвитку фразеології після Війни.

У розвитку фразеологічної теорії внесли важливий внесок такі вчені, як О. Ахманова, Б. Ажнюк, Ю. Аваліані, М. Алефіренко, Р. Будагов, О. Бабкін, І. Білодід, В. Виноградов, П. Горецький, В. Жуков, Р. Зорівчак, М. Копиленко, В. Кононенко, В. Лазаревич, В. Мокієнко, Г. Назарян, З. Попова, Л. Ройзензан, А. Райхштейн, Л. Скрипник, В. Телія, Г. Удовиченко, О. Чередниченко.

Дослідження цих вчених підтверджують, що фразеологія є самостійною системою лінгвістичних явищ, і були сформульовані важливі постулати фразеології як окремої лінгвістичної дисципліни. (Баран, 1999, с.21)

Існують розбіжності щодо характеристики деяких аспектів фразеології, а саме, чи можна і чи варто виділяти її як окрему лінгвістичну дисципліну. Проте ці розбіжності не перешкоджають, а навпаки сприяють розвитку фразеології, виведенню її за межі лексикології та стилістики. Одним з факторів, що сприяє процесу відокремлення фразеології, є поява нових і розширення вже досліджуваних аспектів її вивчення. (Баран, 1999, с.22)

Фразеологія як наука досліджує особливості фразеологізмів як знаків вторинної номінації, їх значення, структуру, характер їх зовнішніх лексико–синтаксичних зв'язків, а також їх експресивно-стилістичні ознаки та системні зв'язки з іншими фразеологічними одиницями і словами. Вона також розробляє принципи виділення фразеологізмів, методи їх вивчення, класифікації і лексикографічного опрацювання. Одним з важливих завдань фразеології є дослідження її національно-мовної специфіки, оскільки кожна мова має унікальний спосіб вираження і таким чином закріплює національний колорит мови. Тому більшість фразеологізмів не перекладається на інші мови. (Кочерган, 2010, с.291)

1.2 Основні методи дослідження фразеологічних одиниць

Багато сучасних теоретиків і фразеологів працюють над встановленням чітких критеріїв, які допоможуть відрізнити фразеологічні явища від нефразеологічних. Вони намагаються з'ясувати, які саме типи стійких словесних виразів відносяться до фразеології. Деякі дослідники прагнуть охопити всі види стійких лексичних сполук, тоді як інші вважають необхідним виділити лише специфічні звороти, які мають характерні структурні і семантичні ознаки. Залежно від того, на що спрямовані дослідження, термін «фразеологія» може мати широке або вузьке значення.

У зв'язку з великою кількістю термінів, що використовуються для опису фразеологічних одиниць, було встановлено, що найзручніше загальне найменування

для мовної одиниці, що є першою частиною фразеології, є термін «фразеологічна одиниця» або «фразеологізм». Ці терміни мають аналоги в лексичній одиниці, або слові, які використовуються при аналізі лексичної системи.

При класифікації різноманітного фразеологічного матеріалу мовознавці виділяють різні підкласи та види, які отримують свої власні найменування. Фразеологічні одиниці відрізняються за декількома ознаками, які дозволяють розглядати їх як самостійні мовні одиниці, відмінні від інших лінгвістичних одиниць, таких як слово, звичайне словосполучення чи речення, хоча вони мають багато спільного з цими одиницями. (Скрипник, 1973, с.9)

Фразеологічну одиницю зазвичай характеризують за декількома ознаками, такими як стійкість у структурі та семантиці (коли значення словосполучення завжди виражається однаковою способом і є результатом переосмислення всього словосполучення або його складових) та відтворюваність. Проте ці критерії самі по собі не завжди достатні, і часто вони не застосовуються за межами фразеології, хоча існує багато фраз, які інтуїтивно сприймаються як фразеологізми. Навіть розширення критеріїв не вирішує проблему, оскільки залежно від того, які критерії вчений використовує або якій він надає перевагу, якісний і кількісний склад фразеологізмів може змінюватись. (Кочерган, 2010, с.292)

Фразеологічною одиницею звичайно називають лексико–граматичну єдність двох і більше нарізно оформлених компонентів, граматично організованих за моделлю словосполучення чи речення, яка, маючи цілісне значення, відтворюється у мові за традицією, автоматично. Фразеологічна одиниця виступає як явище соціально зумовлене, апробоване спільною свідомістю носіїв мови. (Скрипник, 1973, с.11)

Фразеологізм – це мовна одиниця, що виражає специфічне фразеологічне значення, граматичні категорії та має постійний, відтворюваний за традицією склад компонентів, що втратили лексичну самостійність. (Юрчук, 1983, с. 24)

Метод дослідження є одним із найважливіших моментів у процесі вивчення фразеології. Мовиться про метод як засіб вичленування одиниць дослідження, виявлення тих диференційних ознак, які допомагають відмежувати одиниці

фразеології від нефразеологічних сполук слів. Без сумніву, метод – це знаряддя виявлення природи фразеологізмів, що дозволяє визначити об'єкт дослідження і встановити межу фразеології. (Баран, 1999, с.28)

Відомо, що фразеологізм є одиницею мови. Фразеологічна одиниця фіксується як у словниках загального типу, так і в фразеологічних словниках та довідниках. Отже, існують певні методи вивчення фразеологічних одиниць, тому їх потрібно знати і правильно застосовувати на практиці, оскільки кожен метод має свої характерні особливості. Методи вивчення фразеологічних одиниць мають свою специфіку та структуру, у цьому аспекті досить актуально ознайомитися з методами вивчення фразеологічних одиниць. Адже дуже важливо їх правильно застосовувати та розрізняти один від одного. Науковий пошук у цих напрямках здійснювало багато науковців. Досить плідними є дослідження російських та українських мовознавців. Розробкою питань теорії фразеології займалися А. Альохіна, Н. Амосова, В. Архангельський, Л. Булаховський, В. Виноградов, Є. Поливанов, О. Смирницький та ін. – досліджували фразеологію англійської мови. Серед західних мовознавців слід відзначити Ш. Баллі та Л. Сміта. (О. Войтенко, 2013, с.1)

Метод – це певний підхід до явища, що вивчається, це – комплекс прийомів, застосування яких дає можливість вивчити дане явище. Тому метод є завжди системою. Природно, що вибір методу визначається об'єктом і метою дослідження. Чим складніше явище, тим різноманітнішими будуть методи, підходи до його вивчення. Це повною мірою стосується і фразеологізмів, бо вони, з одного боку, виявляють схожість зі словами, а з другого – уподібнюються до вільних словосполучень і речень, мають з ними нерідко тотожню формально-синтаксичну структуру. Різноманітними є типи значень і способи узуального і okazіонального вживання фразеологізмів тощо.

1. Метод фразеологічної ідентифікації, використаний Ш. Баллі, дозволяє визначити фразеологізми з лінгвістичної точки зору. Цей метод полягає у виділенні загальної ознаки в стійких словосполученнях, яка визначає, чи можна замінити певний вираз одним словом, що називається «ідентифікатором» за Ш. Баллі. Не обов'язково, щоб існував синонім для такого виразу. Замість цього, зазвичай

використовується логічний еквівалент, який використовується лише для опису і не є фактом мови. «Ідентифікатор» є показником внутрішньої цілісності фразеологізму.

2. Завдяки контекстологічному методу аналізу фразеологічного матеріалу, Н. Амосова зробила висновок про його максимальну об'єктивність дослідження. Цей метод дозволяє уникнути логістичного, психологічного та одностороннього стилістичного тлумачення досліджуваного явища.

Суть контекстологічного методу полягає в дослідженні типів контексту і їх впливу на значення слів у мовленні. Це включає виявлення межі сполучуваності слів, розуміння ролі лексичних значень у формуванні номінації словосполучення та визначення ступеня закріпленості структури словосполучення. Контекст – це сполука слова, що семантично реалізується (тобто слова, відносно реалізації значення якого контекст вичленовується), із вказівним (тобто елементом мовного ланцюжка, що несе потрібну семантичну вказівку).

Змінний контекст – це сполучення слів, у якому вказівний мінімум допускає більшу або меншу кількість варіацій у межах одного і того ж семантичного результату. Наприклад, слово «blind» «сліпий» може сполучатися з цілим рядом слів. Значення прикметника «blind» реалізується семантично, визначається з іменником, тобто елементом, що несе відповідну семантичну вказівку, вказівним мінімумом. Так, у сполученнях: *blind cat, horse, mole; blind eyes, orbs; blind man, woman, child* – реалізується значення компоненту «blind» «незрячий»; у сполученнях: *blind fury, love, passion* – реалізується значення «що заважає міркувати, позбавляє розуму»; у сполученнях: *blind battle, escape, attack* – реалізується значення «необдуманий», «нерозумний», «безглуздий». Одиниці змінного контексту так званих вільних сполук слів з точки зору їх функцій виступають як одиниці номінації, а з точки зору зміст – як форма вираження складної, але поділеної на семантичні елементи семантики.

Постійний контекст – це спосіб фіксації слів у певній комбінації, де варіації компонентів зовсім виключені або обмежені. У такому контексті значення слова завжди одне і те саме, на відміну від змінного контексту, де воно може змінюватися. Вказівний мінімум у постійному контексті характеризується традиційним вибором,

наприклад: broken tea– «випий чай» /broken – зламаний, розбитий, tea– чай/, far cry – «далека відстань» /far – далека, cry – крик/, old salt «старий моряк» /old – старий, salt – сіль/, dog`s life – «тяжке життя» /dog – собака, life – життя/, to knit (one`s) brows «насупити брови» /to knit– в'язати, скріплювати, brows – брови/, a mare`s nest – «нісенітниця», «абсурд» /mare – кобила, nest–гніздо, виводок, кубло/, red tape – «бюрократизм» /red – червона, tape – тасьма/.

3. Варіаційний метод, розроблений В. Архангельським, базується на комплексному вивченні фразеологічних об'єктів, що складаються зі співвідношень між частинами, які є одиницями рівнів мовної структури. Цей метод відрізняється від взаємодії між однорідними членами, які містяться у вільних словосполученнях або реченнях. Він обмежується вибором змінних у складі фразеологізмів. Фразеологія розглядається як система, аналізується внутрішня залежність між її членами, визначаються суттєві та диференційовані ознаки фразеологізму, а також розкривається проблема тотожності фразеологізму. Варіаційний метод дозволяє досліджувати ці аспекти фразеології.

4. Метод оточення, розроблений М. Тагієвим, є одним із структурних методів дослідження фразеології. Його суть полягає у вивченні взаємозв'язків між словосполученнями та їх компонентами. Цей метод дозволяє виявити два види зв'язків між словами. Перший вид зв'язку базується на валентних відношеннях слів, які виступають як компоненти фразеологічного сполучення. Це вільні сполучення слів. Другий вид зв'язку не стосується компонентів фразеологічного сполучення.

5. Комплексний метод. У процесі вивчення фразеології німецької мови І. Чернишова застосувала комплексний підхід. Вона використовувала різні критерії, такі як граматична структура (розрізнення словосполучень, предикативних сполучень і речень), спосіб утворення (одиничне поєднання компонентів, моделі і серійні блоки) і значення (наявність або відсутність семантичних зрушень), для відмежування фразеологізмів від інших стійких утворень.

6. Метод фразеологічної ідентифікації. Метод фразеологічної ідентифікації, запропонований О. Куніним, відрізняється від методу семантичної ідентифікації, який був запропонований Ш. Баллі. Згідно з методом Куніна, фразеологізми не

можна розглядати як окремі слова. Метод фразеологічної ідентифікації ґрунтується на дванадцяти принципах, сформульованих О. Куніним. Проте, цей метод не є універсальним і не завжди дає точне визначення фразеологічності словосполучення, оскільки існують проміжні категорії зворотів, які складно віднести до певного типу словосполучень.

7. Метод фразеологічної аплікації. Новаторський підхід до методу фразеологічної аплікації, запропонований В. Жуковим, полягає у застосуванні фразеологізму на вільне словосполучення з таким самим складом слів або у встановленні відповідності між загальним значенням фразеологізму та значеннями окремих слів, якщо відсутнє відповідне вільне словосполучення.

8. Метод «семантичного диференціалу». О. Ахманова визначила роль методу «семантичного диференціалу» в дослідженні фразеології, що дозволяє об'єктивно відрізнити фразеологізми від зв'язків слів. Цей метод використовується для об'єктивного визначення фактичного значення слова. Важливо розуміти, що не йдеться про точне наукове визначення суті словесних понять або предметів, а про фактичне вживання певних слів у конкретний час і з конкретною метою носієм мови.

9. Комплікативний метод. Комплікативний метод є важливим, оскільки дозволяє вивчати складні семантичні і функціональні зв'язки між словами у стійких фразеологічних сполученнях. Його основу складають чотири принципи, які спрямовані на розкриття семантичної структури фразеологізмів, відрізнення стійких комплікативних сполучень від некомплікативних та систематичний опис фразеології з функціонально–семантичного погляду. Основним принципом є дослідження семантичних і функціональних особливостей зворотів у їх тісному зв'язку. Цей принцип акцентує увагу на зв'язку між семантичною структурою і функцією мовлення. Метод призначений для охоплення широкого спектру фразеологічних виразів.

Названі методи передбачають, головним чином, синхронне вивчення фразеології, визначення її суті як предмету. У процесі дослідження фразеології використовуються й інші методи: 1) порівняльно–історичний метод, з допомогою

якого вивчаються подібні явища у споріднених мовах; 2) зіставний метод, сутність якого прогнозує студії фразеології неспоріднених мов; 3) структурно-типологічний метод спричиняє дослідження особливостей побудови фразеологічних образів та закономірностей виникнення чи подібних за своєю природою фразеологізмів, власне, незалежно від того, чи досліджується фразеологія споріднених, чи неспоріднених мов. (Баран, 1999, с.28–39)

1.3 Семантичне поле

Український мовознавець О. О. Потебня вже в XIX столітті висловив думку про системність лексики в українському мовознавстві. Він глибоко досліджував загальну теорію слова, охоплюючи його форму та зміст. Особливу увагу Потебня приділяв вивченню семантичних відношень між словами, законів та правил внутрішніх змін у групах слів, які мають семантичну спорідненість. Він також досліджував внутрішню форму слова, багатозначність та історичні зміни в значеннях слів. Таким чином, Потебня закликав учених до глибокого вивчення цих аспектів мови. (Д.Х. Баранник, 2009, с.83)

Семантично фразеологічні вирази мають глибокі зв'язки з усіма аспектами матеріального й духовного життя етносу, його менталітетом та системою цінностей. Цікаво вивчати, як це відображається у наших орієнтаціях. Просторовий напрямок вгору часто символізує щось досконале, високе і позитивне. Цей символ репрезентований такими словами та виразами, як «високо», «вгору», «небо», «ступінь», «птах», «зірка». Вони чітко виявляються у фразеологізмах, таких як «піти вгору», «бути на сьомому небі», «підноситися на вищий ступінь», «птах високого польоту», «прагнути до зірок», «дістати зорі з неба» і т.д.

У той же час, деякі особливості української ментальності, наприклад, негативне ставлення до соціальної нерівності та високого суспільного статусу, який був досягнутий нечесними засобами, і що призводить до пихатості у людей, відображаються в фразеологізмах, таких як «залазити вгору», «підносити до небес

когось», «дерти носа вгору», «кирпа (кирпонець) вгору у кого», або іронічний «високо літати».

Цей різновекторний рефлексивний досвід етносу передається переважно у значеннях усталених висловів. (Ужченко, 2005, с.47)

Семантичне поле є групою слів, що відносяться до певної тематики або концепту, який має значення для людської свідомості. Наприклад, можна виділити семантичне поле споріднення, яке об'єднує різні слова, що описують родинні зв'язки. У цьому полі можна виділити підполя, такі як кровне споріднення та шлюбне споріднення. Наприклад, слова «дочка», «батько», «дід» та «онук» відносяться до кровного споріднення, тоді як слова «дружина», «тесть», «свекруха» та «свояк» описують шлюбне споріднення. (Семчинський, 1988, с. 194)

Семантичне поле — сукупність лексичних одиниць, об'єднаних спільністю змісту і тематичного ряду, яка відображає понятійну, предметну чи функціональну подібність означуваних явищ, вказує на смисловий, змістовий комплекс окремої однозначної чи багатозначної лексеми, слова, лексико–семантичної групи. (Ковалів Ю. І., 2007, с.376)

Поняття «поле» найбільш часто використовується у фізиці, але також поширене у психології, біології та соціології. У сучасній лінгвістиці спостерігається різноманіття теоретичних концепцій і методологічних підходів до вивчення поля. Вперше термін «семантичне поле» запровадив Г. Ібсен у праці «Der Alte Orient und die Indogermanen» у 1924 році, де воно визначалося як сукупність слів зі спільним значенням. Деякі зарубіжні вчені, такі як Й. Трір, В. Гумбольдт, Г. Остгоф, використовували термін «система» замість «поле». Лінгвісти мають дві різні точки зору. Деякі вважають, що семантичне поле є екстралінгвістичним/психологічним або логічним явищем, яке відображається у мові. Інші вважають, що це явище мови, і його вивчення повинно базуватися лише на лінгвістичних даних. Семантичне поле характеризується наявністю загальних, інтегральних або семантичних ознак, які об'єднують всі одиниці поля і зазвичай виражаються лексемами з узагальненим значенням, а також наявністю певних ознак, за якими одиниці поля відрізняються одна від одної. Питання про закономірності семантичних зв'язків між мовними

явищами розглядалося вже наприкінці XIX – на початку XX століття. Особливо важливі думки були висловлені в роботі Р.Н. Мейєра. Він виділив 3 типи семантичних полів: 1) природні (назви дерев, тварин, частин тіла, почуттів тощо); 2) штучні (назви військових чинів, складових частин механізмів тощо); 3) напівштучні (термінологія мисливців і рибалок, етичні поняття тощо). Незважаючи на різні точки зору і спірні питання стосовно лексико–семантичного поля, можна виокремити декілька його основних ознак, які більшість дослідників виділяють у своїх працях: 1. Лексико–семантичне поле – це набір одиниць, що об'єднані семантичними зв'язками. 2. В основі лексико-семантичного поля є ядерний компонент, з яким значення всіх членів поля по-різному співвідносяться. 3. Лексико–семантичне поле – це польова структура, яка має ядро і периферію: зближення з ядром послаблює зв'язок між ядерним компонентом і семантикою одиниць поля. (К. В. Дашкова, с.57)

Інколи семантичне поле називають лексичним, так як воно складається із лексем.

Також особливістю семантичних полів є те, що вони можуть перекривати один одного, наприклад: поле – дахи (солом'яний, дерев'яний, залізобетонний); поле – стіни (цегляні, дерев'яні), але обидва ці поля можуть бути перекриті полем – ремонт. Тобто можемо зробити висновок, що семантичні поля групують свої одиниці залежно від ідеї або від значення.

Висновки до розділу 1

Історія фразеології як науки свідчить про поступовий розвиток та посилення інтересу до вивчення фразеологічних одиниць. Перші дослідження в цій галузі спрямовувалися на пошук походження та культурного контексту фразеологічних виразів.

Вивчення фразеології за допомогою різних методів виявляється важливим і продуктивним напрямком дослідження. Кожен з методів, таких як метод фразеологічної ідентифікації, контекстологічний метод, варіаційний метод, метод оточення, комплексний метод, метод фразеологічної аплікації, метод «семантичного диференціалу» та комплікативний метод, має свої особливості та призначення.

У загальному, використання різних методів вивчення фразеології дозволяє отримати більш повне та розгорнуте розуміння цієї складної лексико–граматичної категорії. Комбінування різних підходів та методів дослідження допомагає збагатити наші знання про фразеологію та її роль у мовленні.

Семантичне поле в фразеології є важливим інструментом для класифікації та опису фразеологічних одиниць. Воно допомагає встановити зв'язки та взаємозв'язки між різними фразеологічними виразами на основі їхньої семантичної спорідненості. Семантичне поле дозволяє уявити фразеологію як систему, в якій фразеологічні одиниці впливають одна на одну та формують семантичну мережу.

Загалом, розвиток фразеології як науки показує поступове удосконалення методів дослідження та збагачення знань про фразеологічні одиниці. Ця наука допомагає розуміти особливості мови та культури, а також сприяє покращенню мовної комунікації та перекладу.

РОЗДІЛ 2

ПЕРЕКЛАД ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У АРАБСЬКІЙ МОВІ

2.1 Особливості перекладу фразеологічних одиниць

Переклад фразеологічних одиниць має свої особливості, незалежно від мови. Ось декілька загальних особливостей, які слід враховувати при перекладі фразеологізмів:

Неперекладність буквально. Фразеологічні одиниці мають власний смисл, який не може бути повністю переданий шляхом прямого перекладу окремих слів. Часто необхідно знайти еквівалентний вираз або використати інші лексичні засоби для передачі точного значення.

حبيب الله

– буквально «коханий Богом» (означає дуже близьку і важливу людину)

حجر الزاوية

– буквально «камінь кутовий» (означає невід'ємну і важливу складову частину чогось)

أسد في الحجر

– буквально «лев у камені» (використовується для опису людини, яка має сильну волю або незламний характер)

Культурні особливості. Фразеологізми часто мають глибокі зв'язки з культурою, традиціями та історією певної мови. При перекладі важливо враховувати ці культурні контексти і знайомитися з еквівалентними виразами в цільовій мові.

Стилістичні особливості. Фразеологічні одиниці можуть мати свої особливості в стилі та вживанні. Деякі можуть бути формальними, інші — неофіційними або жаргонними. При перекладі важливо зберігати відповідність стилевого тону та використовувати відповідні варіанти в цільовій мові.

Образність. Фразеологічні одиниці часто використовують метафори, аналогії та інші фігури мови для передачі певного значення. При перекладі важливо зберігати цю образність та використовувати відповідні стилістичні засоби для передачі тієї самої емоційної й смислової навантаженості.

Контекстуальна адаптація. Фразеологічні одиниці можуть мати різні варіанти в різних контекстах. При перекладі слід враховувати конкретний контекст використання фразеологізму та знайти відповідну формулювання в цільовій мові.

Ці особливості показують, що переклад фразеологічних одиниць вимагає глибокого розуміння мови, культури та контексту. Перекладач повинен бути вмілим у знаходженні еквівалентних виразів, зберігати точність та передавати підтекстове значення фразеологізмів у цільовій мові.

Переклад фразеологічних одиниць в арабській мові також має свої особливості. Ось кілька ключових аспектів, які слід враховувати при перекладі фразеологізмів української мови на арабську:

Конкретність виразу. Арабська мова використовує більш конкретну лексику, ніж українська. Тому при перекладі фразеологічних одиниць слід старатися знайти вираз, який буде відповідати арабському стильовому та культурному контексту.

Форма виразу. Арабська мова використовує різні форми виразів, залежно від граматичних правил. При перекладі слід звернути увагу на правильність використання граматичних форм, таких як родові та числові закінчення.

Культурні особливості. Арабська мова має свої власні культурні особливості, традиції та образотворчі засоби. При перекладі фразеологічних одиниць слід бути обізнаним з арабською культурою та знайти відповідні еквіваленти, що зберігатимуть смислове навантаження.

Релігійний вплив. Арабська мова має сильний релігійний вплив, особливо в Ісламі. Ісламські терміни, фрази та алегорії можуть зустрічатися в арабському перекладі фразеологічних одиниць. Важливо враховувати цей аспект при перекладі та мати належне розуміння ісламських термінів.

Враховуючи ці особливості, перекладач повинен мати добре розуміння арабської мови, культури та контексту, щоб забезпечити точний та належний переклад фразеологічних одиниць.

2.2 Тематичні групи фразеологізмів

Тематичні групи фразеологізмів не є чітко визначеною класифікаційною системою, створеною з метою конкретного дослідження. Вони скоріше є зручним способом організації фразеологізмів за спільними тематичними або образними зв'язками.

Існує кілька підходів до класифікації фразеологізмів за тематикою. Одним із них є класифікація за сферою вживання, де фразеологізми групуються за тематикою або контекстом, в якому вони найчастіше вживаються. Наприклад, можна виділити групи фразеологізмів, пов'язаних з природою, роботою, їжею, спортом тощо.

Інший підхід до групування фразеологізмів за тематикою полягає у врахуванні образної основи або метафоричного змісту. Наприклад, можна виділити групи фразеологізмів, які мають спільну основу, пов'язану з тілом, звірами, предметами тощо.

Мета такої групування полягає в полегшенні вивчення та запам'ятовування фразеологізмів, а також у спрощенні їхнього використання в мовленні. Класифікація фразеологізмів за тематикою допомагає визначити спільні особливості та контекст, в якому вони найчастіше вживаються. Вона також може бути корисною для вивчення мови, оскільки допомагає розуміти семантичні зв'язки між фразеологізмами та розширювати активний словниковий запас.

Отже, тематичні групи фразеологізмів створюються для упорядкування та систематизації цих лексичних одиниць за спільними тематичними або образними зв'язками з метою полегшення їхнього вивчення та використання.

Фразеологізми можна поділити на різні тематичні групи залежно від сфери вживання або образної основи. Нижче наведемо кілька прикладів таких тематичних груп фразеологізмів:

Природа:

to weather the storm – пережити негаразди

to be as busy as a bee – бути завзятим, як бджола

to be on cloud nine – бути на своєму небі.

صامت كالصخرة

буквально: мовчазний, як скеля.

Значення: ця фраза описує тиху або мовчазну поведінку людини, подібну до непорушної та незмінної скелі.

Тіло та здоров'я:

work your fingers to the bone – працювати не покладаючи рук,

get cold feet – злякатися, *hit the nail on the head* – попасти в точку.

القلب في الفم

буквально: серце в роті.

Значення: бути виразно напруженим, боятися або переживати щось дуже сильно.

Їжа та напої:

big cheese – впливова особа,

spill the beans – випустити таємницю,

in a pickle – у складній ситуації.

عَجَبَ الخُبْزَ مِنْ عَجِينَةٍ

буквально: замішувати хліб з тіста.

Значення: створювати щось нове або об'єднувати різні речі для досягнення бажаного результату.

Робота та бізнес:

to get down to business – приступати до справи,

to climb the corporate ladder – сходити по кар'єрній драбині,

to hit the ground running – починати діяти енергійно і ефективно.

العمل يجعل العجائز بيديون شبابًا

буквальний переклад: робота робить старих людей молодими.

Значення: робота та активність тримають людину молодого та енергійною, незалежно від віку.

Час та події:

a stitch in time saves nine – прийняти заходи вчасно, щоб уникнути більшої проблеми в майбутньому,

better late than never – ліше зробити щось пізно, аніж не зробити взагалі,

ahead of one's time – бути попереду свого часу у відношенні ідей, інновацій і технологій.

من تأخر فقد دب

буквально: Той, хто запізнюється, втрачає можливість.

Значення: Не відкладайте речі на потім, оскільки можливість може пролетіти повз вас.

حرق السفينة قبل أن تصل إلى الشاطئ

буквально: Спалювати корабель перед тим, як він досягне берега.

Значення: втратити можливості або діяти передчасно.

Це лише декілька прикладів груп фразеологізмів. Фразеологізми можуть відноситись до різних тематик і сфер життя, і їх багато різних варіацій та розділень.

2.3 Компонент «голова» у арабській мові

Фразеологічний компонент «голова» в арабській літературі виявляється в різних виразах, які мають специфічне значення та використовуються для передачі певних ідей або ситуацій. Дослідження цього компонента в арабській літературі може включати велику кількість інформації, оскільки фразеологічні вирази часто мають глибокий культурний контекст та історичне походження.

دار رأس – дослівно «обертається голова» і можна підібрати такий еквівалент української мови як «голова йде обертом», «запаморочилось в голові». Фразеологізм "голова йде обертом" використовується для позначення сильного стурбованого стану, коли людина втрачає здатність розуміти або обдумувати ситуацію, або коли вона переповнена багатьма думками, ідеями або проблемами. Цей вираз означає, що голова перебуває в такому стані, де вона рухається швидко й безладно, подібно до обертання.

Фразеологізм "دار رأس" (dar ra's) є арабським виразом, який буквально перекладається як "голова обертом" або "голова крутиться". Цей вираз використовується в арабській мові для вираження стану плутанини, збудження, здивування або хаотичного розуму. Ось кілька прикладів використання "دار رأس" в арабській мові:

عندما شاهدت الأخبار، بدأت أدور رأسي .

Коли я побачив новини, моя голова пішла обертом.

عندما قرأت النتيجة، دار رأسي.

Після прочитання результату моя голова пішла обертом.

في رأس عقل – дослівно «розум в голові» можна перефразувати та знайти український відповідник як «голова на плечах».

Вираз "голова на плечах" є фразеологізмом, що використовується для опису людини, яка має розум, розсудливість та здатність до обдуманих рішень. Він вказує на наявність розвиненої інтелектуальної потужності, здатності до логічного мислення та прийняття розсудливих рішень у життєвих ситуаціях.

Цей фразеологізм також може вказувати на вміння вирішувати питання самостійно, без залучення допомоги або порад інших людей. Він означає, що людина може вести себе самостійно, проявляючи зрілість і розумність у своїх діях.

Фразеологізм "في رأس عقل" у арабській мові означає буквально "у голові розум", і використовується для опису особи, яка має добре розвинений розум, мудрість та розсудливість. Цей вираз є еквівалентом українського вислову "мати голову на плечах". Ось кілька прикладів фразеологізму "في رأس عقل" у реченнях:

لا تقلق بشأن ذلك؛ في رأس عقله وستجد حلاً.

Не хвилюйся про це, вона має голову на плечах і знайде рішення.

هو شخص يعتمد عليه في العمل؛ فهو يمتلك في رأس عقله القدرة على اتخاذ القرارات الصائبة.

Він є людиною, на яку можна покладатися на роботі, оскільки він має голову на плечах і здатний приймати правильні рішення.

امسك رأس – дослівно «тримати голову», перефразовуємо та знаходимо відповідник у українській фразеології як «взятися за голову».

Фразеологізм "взятися за голову" означає втратити самовладання або збентежитися через неприємну або складну ситуацію. Це вираження використовується, щоб показати, що людина втрачає контроль над ситуацією і починає відчувати занепокоєння, стрес або безпорадність.

Фразеологізм "امسك رأس" є арабським виразом, який буквально перекладається як "взяти голову". У контексті вживання цього виразу в арабській мові, він

використовується для вираження роздратування, безпорадності або розчарування перед складною ситуацією. Зазвичай цей фразеологізм використовується, коли людина почувається засмученою або збентеженою через проблеми, з якими вона не може справитися.

Наступні приклади ілюструють вживання цього виразу в арабській мові:

في حياتي العملية صار لي عدة مشاكل متتالية، وأنا أمسك رأسي ولا أعرف كيف أحلها.

У моєму професійному житті в мене виникло кілька поспіль проблем, і я беруся за голову і не знаю, як їх вирішити.

قررت العودة إلى المدرسة بعد عشرات السنين، والآن أنا أمسك رأسي لأنني لست متأكدًا مما إذا كنت قادرًا على مواكبة الدروس.

Вирішив повернутися до школи після десяти років, і зараз я беруся за голову, оскільки не впевнений, чи зможу я встигнути за уроками.

طار من رأس – дослівно «летіти з голови», у нас наявний український еквівалент як «вилетіти з голови».

Фразеологізм "вилетіти з голови" вживається для позначення того, що хтось або щось раптово або повністю вийшли з пам'яті або були забуті надовго. Він використовується, коли людина не може згадати інформацію, ідею, назву, деталі або будь-яку іншу річ, яка раніше була в її свідомості.

Фразеологізм "طار من رأس" є арабським виразом, який буквально перекладається як "вилетіти з голови". Цей вираз використовується для вираження ситуації, коли людина забуває щось або не може пригадати інформацію, яка раніше була в її розпорядженні. Ось кілька арабських прикладів вживання цього фразеологізму:

ماذا كنت ستقول؟ طار من رأسي!

Що ти мав сказати? Вилетіло з голови!

نسيت اسمها، طار من رأسي تمامًا.

Забув її ім'я, повністю вилетіло з голови.

Цей фразеологізм виражає неспроможність згадати або відтворити інформацію, яка раніше була в пам'яті, і використовується для опису подібних ситуацій.

من الرأس إلى القدم – дослівно і є українським еквівалентом «з голови до ніг».

Фразеологізм "з голови до ніг" використовується для опису повної або повноцінної охопленості чогось або когось, включаючи всі аспекти, частини або деталі. Він підкреслює, що щось або хтось був підданий або підданий повному впливу, зміні або аналізу від голови до ніг, що означає від верху до низу, від початку до кінця.

Фразеологізм "من الرأس إلى القدم" у арабській мові означає "від голови до п'ят". Це вираз використовується для підкреслення повноти або загальності опису чогось або когось. Ось декілька арабських прикладів використання цього фразеологізму:

هذا الكتاب يشرح الموضوع من الرأس إلى القدم.

Ця книга пояснює тему від голови до п'ят.

قرأت هذه الرواية من الرأس إلى القدم.

Я прочитав цей роман від голови до п'ят.

Отже, фразеологізм "من الرأس إلى القدم" використовується для вираження повноти, охоплення або докладності опису чогось в арабській мові.

Висновки до розділу 2

У другому розділі ми досліджували особливості перекладу фразеологічних одиниць. Переклад фразеологізмів є складним процесом, оскільки вони мають власні особливості, які не завжди можна передати безпосередньо між мовами. Врахування культурних, історичних та соціальних контекстів є ключовими факторами при перекладі фразеологічних одиниць.

Також ми вивчили тематичні групи фразеологізмів, що включають фразеологічні одиниці, які об'єднані спільною темою або предметом. Ці групи допомагають нам систематизувати та класифікувати фразеологічні вирази залежно від їхнього тематичного зв'язку.

Окрему увагу ми приділили компоненту "голова" у арабській літературі. Вивчення особливостей використання цього компонента допомагає нам краще розуміти специфіку арабських фразеологічних одиниць та їхнє значення.

Загальним висновком з розділу 2 є те, що переклад фразеологічних одиниць вимагає глибокого розуміння культурних та лінгвістичних особливостей мови. Тематичні групи фразеологізмів та аналіз компонента "голова" у арабській літературі є важливими аспектами дослідження фразеології та перекладу, що допомагають нам краще розуміти та використовувати фразеологічні вирази в мовній практиці.

ВИСНОВКИ

Отже, під час написання курсової роботи ми ознайомилися з історією фразеології як науки, вивчили основні методи дослідження фразеологічних одиниць, розглянули семантичне поле, особливості перекладу фразеологічних одиниць, тематичні групи фразеологізмів та компонент «голова» у арабській літературі. Наші дослідження допомогли розкрити важливі аспекти фразеології і отримати більш глибоке розуміння цієї лінгвістичної дисципліни.

Дослідження також охопило основні методи, що використовуються у дослідженні фразеологічних одиниць. Ми вивчили різні підходи, такі як контекстологічний метод, метод оточення, варіаційний метод та інші, які допомагають аналізувати та пояснювати фразеологічні конструкції. Також згадали відомих фразеологістів та їхні величезні внески у розвиток цієї достатньо нової та складної дисципліни, що потребує ретельного та всебічного вивчення. Це вчені такі як: А. Альохіна, Н. Амосова, В. Архангельський, Л. Булаховський, В. Виноградов, Є. Поливанов, О. Смирницький.

Одним з центральних питань дослідження була проблема перекладу фразеологічних одиниць. Ми досліджували особливості цього процесу, такі як ідіоматичний характер фразеологізмів, несемантичність їх складових та культурні аспекти, які впливають на вибір адекватного еквівалента в мові–мети. Цей аналіз дозволив нам побачити складність перекладу фразеологічних одиниць та виявити різні стратегії, що використовуються перекладачами.

У рамках дослідження було також проаналізовано тематичні групи фразеологізмів, що дає змогу усвідомити організацію фразеологічних одиниць у мові. Ми вивчили різні категорії тематичних груп та їхню взаємодію з семантичним полем фразеології.

Нарешті, ми розглянули компонент «голова» у арабській літературі. Цей аналіз надав нам унікальний погляд на специфічні особливості вживання фразеологічних одиниць з цим компонентом у арабському мовленні. Ми виявили, що цей компонент має глибокі культурні і лінгвістичні зв'язки, що відображаються в

арабській мові. Ми проаналізували різні фразеологізми з цим компонентом, їх значення та використання в текстах

Під час написання цієї курсової роботи ми досягли декількох важливих результатів і здобули нові знання щодо фразеології як науки та перекладу фразеологічних одиниць. В ході дослідження було проведено аналіз історії виникнення фразеології як окремої наукової дисципліни, що дозволило нам отримати розуміння її еволюції та визначити основні етапи розвитку.

У результаті нашої роботи ми досягли глибшого розуміння фразеології як науки та її ролі в перекладі. Ми також усвідомили важливість культурного контексту і лінгвістичних особливостей при перекладі фразеологічних одиниць. Наші дослідження показали, що фразеологія має значний вплив на мовлення та сприяє багатогранному розумінню мови і культури.

Наша робота дозволила нам отримати глибше розуміння фразеології як науки і її практичного застосування у перекладі та мовному аналізі. Ми поглибили свої знання про семантику та функціонування фразеологічних одиниць, а також про особливості перекладу та культурні аспекти цього процесу.

У результаті нашої роботи ми набули вміння аналізувати та інтерпретувати фразеологічні вирази, здатність здійснювати їх ефективний переклад та розуміти вплив культурного контексту на їх значення. Ми також підтвердили важливість вивчення фразеології для розуміння мовної культури та збереження мовних традицій.

АНОТАЦІЯ

موضوع عملي: "حقل دلالات العبارات مع المكون" الرأس "في اللغة العربية".

كان موضوع هذا العمل هو الوحدات اللغوية في اللغة العربية ، حيث كان المكون الرئيسي لكلمة "رأس".

الغرض من هذا العمل هو تطوير الجزء النظري ، الذي يدرس تاريخ ظهور العبارات كعلم. بعد ذلك ، يتم تحليل طرق البحث الرئيسية للوحدات اللغوية. أيضًا ، يعتبر هذا القسم المجال الدلالي أحد الجوانب الرئيسية للعبارات. يتم شرح مفهوم المجال الدلالي وبنيته وعلاقته بالوحدات اللغوية.

يفحص القسم الثاني من المقرر الدراسي خصائص ترجمة الوحدات اللغوية. يتم تحليل المشكلات التي يواجهها المترجمون عند نقل التعبيرات اللغوية من لغة إلى أخرى.

يدرس هذا القسم أيضًا المجموعات الموضوعية للوحدات اللغوية ، أي مجموعات الوحدات اللغوية التي يوحدتها موضوع مشترك. يتم تحليل الخصائص الرئيسية للمجموعات المواضيعية ومعناها في العبارات.

أخيرًا ، تم تخصيص فصل لمكون "الرأس" في اللغة العربية. ويؤخذ في الاعتبار خصوصيات استخدام ومعنى هذا المكون في الوحدات اللغوية للغة العربية. أمثلة على الوحدات اللغوية التي يحدث فيها مكون "الرأس" ويتم تحليل معانيها.

أثناء كتابة هذا المقال ، توصلنا إلى استنتاج مفاده أن العبارات الاصطلاحية جزء لا يتجزأ من ثقافة أي شعب ، فهي تحتوي على عادات وتقاليد وماضي الشعب.

تعتبر ترجمة الوحدات اللغوية مشكلة كبيرة بسبب عدد من الميزات: عدم قابلية الترجمة حرفيًا ، والصور ، والخصائص الثقافية ، والتأثير الديني والعديد من الميزات الأخرى. تميز هذه الميزات كل عبارات للناس عن أخرى ، وتجعلها فريدة من نوعها ، ولكنها تخلق مشاكل في الترجمة بسبب الاختلافات في الثقافات وحتى الطبيعة.

العبارات اللغوية هي التي تثري كل لغة وتجعلها ملونة.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Баран, Я. А. (1999). Теоретичні основи фразеології.
- Кочерган, М. П. (2010). Загальне мовознавство.
- Ужченко, В. Д. (2005) Фразеологія сучасної української мови. Луганськ Альма-матер.
- Скрипник, Л. Г. (1973) Фразеологія української мови. Київ: Наук. думка.
- Семчинський, С. В. (1988) Загальне мовознавство. Київ: Вища школа.
- Кунин, А. В. (1996) Курс фразеологии современного английского языка. Москва: Высш. шк., Дубна: Изд. центр «Феникс».
- Алефіренко, М. Ф. (1987) Теоретичні питання фразеології. Харків: Вища школа.
- Булаховський, Л. А. (1977) Вибрані праці. Київ: Наук. Думка.
- Юрчук, Л. А. (1983) Теоретичні засади реєстру Фразеологічного словника української мови.
- Войтенко, О. (2013) Методи вивчення фразеологічних одиниць.
- Баранник, Д. Х. (2009) Фразеологія в усному монологічному мовленні.
- Ковалів, Ю. І. (2007) Літературознавчий словник–довідник. Київ: Академія.
- Дашкова, К. В. (2020) Поняття лексико–семантичне поле і його структура.
- Фавзи, А. М. (1989) Учебный русско–арабский фразеологический словарь. Москва: «Русский язык».